

ΠΕΡΙ ΠΡΟΩΡΩΝ ΝΕΟΓΝΩΝ*

Υπό

ΧΑΡΑΣ ΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗ

Διευθυνούσης

Μαιευτηρίου «Μαρίκα Ήλιάδη»

Θεραπεία: Προβαίνομεν εις τὸν καθαρισμόν τῶν ἀναπνευστικῶν ὁδῶν με καθετήρα καὶ τοποθετοῦμεν τὸ κεφαλάκι χαμηλότερον διὰ νὰ διευκολύνεται ἡ ἐξοδος τῶν βλεννῶν. Καλὸν εἶναι νὰ ὑπάρχη μικρὰ λαβὴ διὰ τὴν σύλληψιν τῆς γλώσσης, ὥστε νὰ μὴ γίνεται ἀπόφραξις τῶν ἀναπνευστικῶν ὁδῶν. Ἐὰν ὅμως συνυπάρχη ἐνδοκρανικὴ αἱμορραγία, τότε τὸ κεφάλι τοποθετεῖται εἰς ἀνάρροπον θέσιν. Συγχρόνως χορηγοῦμεν ὀξυγόνον, ἀναληπτικὰ καὶ διεγερτικὰ τοῦ κέντρου τῆς ἀναπνοῆς. Προσπάθεια διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς γενικῆς καταστάσεως τοῦ νεογνοῦ. Διατήρησις τῆς θερμοκρασίας. Καλὴ διατροφή καὶ κατάλληλος θέσις τοῦ παιδιοῦ εἰς τὸ κρεβάτι.

Οἴδημα πρόωρων :

Τοῦτο ἐμφανίζεται συχνὰ εἰς τὰ πρόωρα λόγῳ τῆς συνυπαρχούσης ἐλαττώσεως τῶν λευκωμάτων τοῦ ὁροῦ τοῦ αἵματος (ὑποπρωτεΐναιμία) ἀλλὰ καί, κατὰ δεῦτερον λόγον, συνεπείᾳ τῆς ἀνωριμότητος τοῦ νεφρικοῦ παρεγχύματος, ὡς καὶ τῆς διαταραχῆς τῆς σχέσεως τῶν ἀλάτων (ἠλεκτρολυτῶν). Ἐτέρος λόγος εὐνοῶν τὴν ἐμφάνισιν οἰδήματος εἶναι καὶ ἡ μεγαλυτέρα διαβατότης τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων εἰς τὰ πρόωρα. Τὸ οἴδημα ἀναγνωρίζεται εὐχερῶς ἐκ τοῦ ἐντυπώματος ποῦ καταλείπει εἰς τὸ δέριμα ἢ πίεσις διὰ τοῦ δακτύλου. Κυρία ἐντόπισις αὐτοῦ εἶναι ὁ ὑποδόριος ἰστὸς τῶν κνημῶν,

ἀλλὰ καὶ εἰς ὀλόκληρον τὸ σῶμα δύναται ἐμφανῶς νὰ ἀναπτυχθῆ. Γενικῶς ἡ πρόγνωσις τοῦ οἰδήματος αὐτοῦ συνήθως εἶναι καλὴ καὶ θεραπευτικῶς ἐπιδρᾷ εὐνοικῶς ἡ μετάγγισις αἵματος, ὡς καὶ ὁ ἐμπλουτισμὸς τῆς τροφῆς εἰς λεύκωμα* ἐπίσης ἡ ἀποφυγὴ χρήσεως ὀρῶν, ἰδίως δὲ ἀλατούχων (φυσιολογικῶν). Ἐπὶ ὑπονοίας γενικωτέρας λοιμώξεως, εἰδικὴ θεραπεία. Ἰδιαιτέρα μορφή οἰδήματος εἶναι τὸ σκλήρυμα τῶν νεογνῶν, τὸ ὅποσον ἀποδίδεται εἰς στερεοποίησιν τοῦ ὑποδορίου λίπους. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν δὲν καταλείπεται ἐντύπωμα διὰ τῆς πίεσεως. Τοῦτο παρατηρεῖται εἰς ἐξησθενημένα νεογνά ἢ μικροῦ βάρους πρόωρα, ἰδιαιτέρως ὅταν ἐπέλθῃ μεγάλη πτώσις τῆς θερμοκρασίας τοῦ σώματος, ἔχει δὲ πρόγνωσιν κακὴν.

Ἴκτερος :

Εἰς μεγαλυτέραν ἀναλογίαν καὶ ἔντασιν ἀπὸ τὰ τελειόμηνα, τὰ πρόωρα παρουσιάζουν φυσιολογικὸν ἴκτερον, ὁ ὅποιος, ὡς γνωστόν, ὀφείλεται ἀφ' ἐνὸς εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ἐρυθρῶν αἰμοσφαιρίων τὰ ὅποια εἶναι ἠϋξημένα κατὰ τὴν ἐνδομήτριον ζωὴν καὶ τὴν παραγωγὴν τῶν χολοχρωστικῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς μειωμένην λειτουργικὴν ἰκανότητα τοῦ ἥπατος. Ὅπως καὶ ἐπὶ τελειομήνων, ὁ φυσιολογικὸς ἴκτερος διαρκεῖ περίπου μίαν ἐβδομάδα καὶ παρέρχεται ἀνευ οὐδεμιᾶς θεραπευτικῆς ἀγωγῆς. Εἰς τὰ πρόωρα ἐμφανίζεται πλέον ἐντονος καὶ διαρκεῖ περισσότερον. Ἐκτὸς τούτου ὅμως ἔχομεν καὶ τὸν παθολογικὸν

* Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τεύχους καὶ τέλος.

Βρέφος, ηλικίας 2 ἐτῶν, γεννηθὲν προώρως, τοῦ ὁποίου ἡ νῦν ἀνάπτυξις εἶναι ἐξ ἴσου καλὴ ὡς καὶ ἐπὶ τελειομήνου.

ἴκτερον, ὁ ὁποῖος μπορεῖ νὰ ὀφείλεται εἰς σηψαιμία, σύφιλι, ἀσμβασίαν αἵματος ἢ καὶ ἀπόφραξιν τῶν χοληφόρων ὁδῶν. Πρέπει νὰ τεθῆ διάγνωσις ἐγκαίρως, διὰ νὰ εἶναι ἀνάλογος καὶ ἡ θεραπεία. Πρὸς τοῦτο παρακολουθοῦμεν τὴν ἔντασιν τῆς ἱκτερικῆς χροιάς. Ἐπίσης τὸ χρῶμα τῶν κενώσεων καὶ τῶν οὐρῶν. Ἡ θεραπεία εἶναι ἀνάλογος μετὰ τὴν αἰτιολογίαν. Σημασίαν ἔχει ἡ πρῶμος ἐμφάνισις τοῦ ἱκτέρου. Οὕτω ἴκτερος ἀρχόμενος τὸ πρῶτον 24ωρον ἔχει συνήθως ταχεῖαν ἐπίτασιν εἰς ἔντονον βαθμὸν, καὶ ἐκτὸς ἐξαιρέσεων θέτει εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν τοῦ νεογνοῦ συνήθως. Ἐπικίνδυνος ἢ μπορεῖ νὰ γίνῃ κάθε ἴκτερος, ἀνεξαρτήτως αἰτιολογίας. Οὕτω, ἐκτὸς τῶν ἱκτέρων ἐξ ἀσμβασίας Rhesus ἢ ομάδων αἵματος, καὶ ἀπλὸς νεογνικὸς ἴκτερος κα-

θίσταται ἐπικίνδυνος ὅταν ἐπιταθῆ εἰς ἔντονον βαθμὸν. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς ὄλας τὰς περιπτώσεις εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς χολερυθρίνης τοῦ αἵματος καὶ τὴν διαπότισιν ὑπ' αὐτῆς τῶν πυρήνων τοῦ ἐγκεφάλου, ὅποτε προκαλεῖται ὁ πυρηνικὸς λεγόμενος ἴκτερος, μετὰ ἐκδηλώσεις αἰτίνες ἐνθυμίζουσι συμπτώματα ἐγκεφαλικῆς αἰμορραγίας, ἢτοι: ὀπισθότονον, συσπάσεις ἄκρων, σπασμούς, στροφὴν βολβῶν κλπ. Ὅταν ἐμφανισθῶν φαινόμενα πυρηνικοῦ ἱκτέρου, τότε ὁ κίνδυνος διὰ τὴν ζωὴν τοῦ νεογνοῦ εἶναι ἄμεσος. Εἰς τὰς ὀλίγας περιπτώσεις ποῦ θὰ διαφύγουν τὸν θάνατον, ἐγκαθίσταται σωματικὴ καὶ διανοητικὴ ἀναπηρία. Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν κινδύνων ἐκ τοῦ ἐντόνου ἱκτέρου τῶν νεογνῶν, ἀνεξαρτήτως τῆς αἰτιολογίας αὐτῶν, ἐφαρμόζεται ἡ μέθοδος τῆς ἀφαιμαξομεταγγίσεως. Αὕτη ἐπιβάλλεται νὰ γίνῃ ὅταν ἡ χολερυθρίνη εἰς τὸν ὄρον τοῦ αἵματος ὑπερβαίῃ τὰ 18-20 mgs% (ἐπίπεδον κινδύνου). Αὕτη αὕτη ὅμως ἡ ἐπέμβασις εἶναι δυσχερὴς καὶ πλήρης κινδύνων διὰ τὸ νεογνόν, ἰδιαίτερος ὅταν ἀπαιτῆται ἐπανάληψις ταύτης λόγω νέας ἀνόδου τῆς χολερυθρίνης.

Διὰ τοῦτο τελευταίως καταβάλλονται προσπάθειαι διὰ τὴν ἐξέυρεσιν μεθόδου ὀλιγώτερον ἐπικινδύνου καὶ περισσώτερον ἀποτελεσματικῆς, διὰ τῆς χρήσεως φαρμάκων. Αἱ προσπάθειαι αὗται ἐκ μέρους ζέωνων καθὼς καὶ ἡμετέρων ἐρευνητῶν στρέφονται πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις· ἐκ δὲ τῶν μέχρι τοῦδε ἀποτελεσμάτων, τῶν ἐπιτευχθέντων ἰδίᾳ ὑπὸ ἡμετέρων ἰατρῶν, φαίνεται ὅτι στέφονται ἤδη ὑπὸ ἐπιτυχίας.

Ἐνδοκρανικαὶ αἰμορραγίαι :

Ἡ ἐλαχίστη ὑπόνοια ἐνδοκρανικῆς αἰμορραγίας πρέπει ἀμέσως νὰ ἀναφέρεται εἰς τὸν ἰατρόν.

Συμπτώματα: Ἀστάθεια τῆς θερμοκρασίας. Ἡυξημένη τάσις τῆς μεγάλης πηγῆς, λόγω αὐξήσεως τῆς ἐνδοκρανικῆς πίεσεως. Σπασμοὶ τῶν μυῶν τοῦ προσώπου καὶ ὄλου τοῦ σώματος. Στραβισμὸς, στροφὴ βολβῶν, χαρακτηριστικὸν κλαυθμῆρισμα. Ἀνησυχία, γογγυσμὸς, κραυγαί, κυάνωσις, διαταραχαὶ τῆς ἀναπνοῆς.

Θεραπεία :

1) Φροντίζομεν νὰ διατηρήσωμεν τὴν θερμοκρασίαν εἰς τὰ φυσιολογικὰ ὅρια καὶ νὰ ἐξασφαλίσωμεν ὅσο τὸ δυνατόν ἡσυχίαν εἰς τὸ νεογνόν.

2) Τοποθετοῦμεν εἰς ἀνάρροπον θέσιν τὴν κεφαλὴν του.

3) Ἀποφεύγομεν κατὰ τὴν περιποίησιν τὰς πολλὰς κινήσεις. Οἱ Ἄγγλοι λέγουν «very gently», δηλ. πολὺ ἥρεμα καὶ μαλακά.

4) Τὰ γεύματα χορηγοῦνται μὲ ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγωτέραν ἐνόχλησιν, εἰ δυνατόν μὲ οἰσοφαγικὸν καθετήρα.

5) Χορήγησις ὀξυγόνου.

Τῆ ἐντολῆ τοῦ ἱατροῦ χορηγοῦνται :

α) Βιταμίνη Κ ἢ ἕτερα αἰμοστατικῶς δρῶντα φάρμακα (adrenoxyl κλπ.).

β) Λουμιναλέτ εἰς δισκία, ἢ λουμιναλ εἰς ἔνεσιν ἢ λαργκακτίλ ἢ σπαρίνη εἰς ἐνέσεις ἢ σταγόνας.

γ) Παγοκύστις εἰς τὴν κεφαλὴν.

δ) Βιταμίνη C.

ε) Ὄσφουωτιαία παρακέντησις, ἀφ' ἑνὸς διὰ θεραπευτικὸν σκοπὸν, διότι ἐλαττώνεται ἡ τάσις, ἀφ' ἑτέρου διὰ διαγνωστικὸν σκοπὸν. Εἰς περίπτωσιν ἐνδοκρανιακῆς αἰμορραγίας, τὸ ὑγρὸν ἐξέρχεται ὑπὸ τάσιν, δυνατόν νὰ εἶναι αἱματηρὸν καὶ ὑπάρχουν ηὔξημένα κύτταρα, αὐξήσις τοῦ λευκόματος κλπ.

ς) Μετάγγισις αἵματος.

ζ) Ἀντιβίωσις.

η) Κορτιζόνη κλπ.

Τὸ πάσχον ἐξ ἐνδοκρανιακῆς αἰμορραγίας πρόωρον ἔχει ἀνάγκην συχνῆς παρακολούθησως, δι' ἣ ἀπαιτεῖται εἰδικὴ πεπειραμένη ἀδελφὴ διὰ τὴν νοσηλείαν καὶ παρακολούθησιν (εἰ δυνατόν ἀποκλειστικὴ μαῖα ἢ ἀδελφὴ διὰ τὸ πάσχον νεογνόν).

Ἀφυδάτωσις προώρων :

Εἶναι ἡ κατάστασις ἐκείνη κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ νεογνὸν παρουσιάζει ὑπερβολικὴν ἀπώλειαν ὑγρῶν καὶ ἀλάτων.

Αἰτία : 1) Συχναὶ διαρροϊκαὶ κενώσεις. 2) Συνεχεῖς ἔμετοι. 3) Πυρετός. 4) Ἐλιπτής προσφορὰ ὑγρῶν.

Ἡ ἀπώλεια τῶν ὑγρῶν καὶ ἀλάτων τοῦ ὄργανισμοῦ ἀναπληροῦται διὰ τῆς χορηγήσεως ὑγρῶν ἀπὸ τοῦ στόματος καὶ δι' ὄρων κατ' ἐντολὴν τοῦ ἱατροῦ.

Μολύνσεις ἀναπνευστικοῦ συστήματος :

Εἶναι πολὺ συχναὶ εἰς τὰ πρόωρα νεογνά.

Ἀγωγή :

1) Ἀπομόνωσις τοῦ προώρου νεογνοῦ.

2) Ἐξασφάλισις ὑγροῦ περιβάλλοντος.

3) Τοποθέτησις τῆς κεφαλῆς εἰς ἀνάρροπον θέσιν.

4) Παρακολούθησις τῆς ἀναπνοῆς καὶ τῆς θερμοκρασίας του.

5) Προσοχὴ εἰς τὴν διατροφήν.

6) Χορήγησις ὑγρῶν.

7) Παρακολούθησις τῶν κενώσεων.

8) Καρδιοτόνωσις κατόπιν ἐντολῆς τοῦ ἱατροῦ.

9) Χορήγησις ὀξυγόνου.

10) Θεραπεία δι' ἀντιβιοτικῶν ἢ χημειοθεραπευτικῶν φαρμάκων (ἐντολῆ ἱατροῦ).

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΝ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ

Προτοῦ ἀναχώρησιν τὸ νεογνόν, πρέπει :

1) Νὰ ζυγίξη 2.500 γρ., νὰ παίρνη ἰκανοποιητικὸν βάρος καὶ νὰ εἶναι ζωηρόν.

2) Νὰ ἐξετασθῆ ἀπὸ τὸν οἰκεῖον παιδίατρον (γενικὴ κατάστασις, βάρος, μῆκος, περίμετρος κεφαλῆς καὶ θώρακος, αἱμάτωσις).

3) Ἡ μητέρα πρέπει νὰ καθοδηγηθῆ διὰ τὴν φροντίδα τοῦ παιδιοῦ τῆς ἀπὸ τὸ νοσοκομειακὸν προσωπικόν (εἰ δυνατόν χορηγήσις γραπτῶν ὁδηγιῶν).

4) Ἡ μαῖα ἢ ἡ ἐπισκέπτρια ἀναλαμβάνει νὰ ἐπισκέπτεται τὸ παιδί εἰς τὸ σπίτι του, δίδουσα τὰς ἀπαραιτήτους συμβουλὰς εἰς τὴν μητέρα.

5) Δίδονται ὁδηγίαι καὶ κρατεῖται ἡ διεύθυνσις τοῦ παιδιοῦ μήπως χρειασθῆ νὰ κληθῆ δι' εἰδικὴν ἐξέτασιν.

6) Σύστασις τακτικῆς παρακολουθήσεως ὑπὸ τοῦ παιδίατρου τῆς οἰκογενείας.

Ὅλα τ' ἀνωτέρω ἐκτεθέντα καθιστοῦν πρόδηλον ὅτι ἡ ἐπιτυχὴς νοσηλεία καὶ τελικῶς ἡ διάσωσις ἐνὸς προώρου ἐξαρτῶνται κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τὴν στοργικὴν καὶ ἄγρυπνον φροντίδα τῆς μαῖας ἢ τῆς ἀδελφῆς.

Πρέπει, βεβαίως, ἡ ἐπιφορτισμένη μὲ τὸ ἔργον αὐτὸ νὰ κατέχη πάντα τ' ἀνω-

τέρω καλῶς καὶ νὰ κέκτηται ἐπαρκῆ πεῖραν νοσηλείας προώρων. Μόνον τοῦτο ὅμως δὲν φθάνει.

Ἡ νοσηλεύουσα πρόωρα θὰ ἐπιτύχη εἰς τὸ ὁμολογουμένως δυσχερὲς ἔργον τῆς, μόνον ἂν ἐμπνέεται ἐν τῇ ἐκτελέσει τούτου ὑπὸ βαθυτάτου συναισθήματος εὐθύνης καὶ ὑπὸ ἀπεριορίστου ἀγάπης πρὸς μίαν ὑπαρξίν, ἢ ὁποία, πρὶν ἀκόμη διαμορφωθῆ, ἔρχεται εἰς τὴν ζωὴν, πρὸς τοὺς ὄρους τῆς ὁποίας δυσχεραίνεται νὰ προσαρμοσθῆ.

Παρηκολουθήσατε ἀνωτέρω πόσον λεπτοφυῆς εἶναι ὁ ὄργανισμὸς ἐνὸς προώρου καὶ πόσον εὐθραυστον πλάσμα εἶναι τοῦτο. Εἶδατε δὲ πόσαι ἐνδείξεις ὑπάρχουν, αἱ ὁποῖαι ὑποδηλοῦν ὑπαρξίν βρειῶν ἀνωμαλιῶν, δυναμένων ν' ἀποβῶσιν μοιραῖαι διὰ τὴν ζωὴν του καὶ πόση προσοχὴ ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἔγκαιρον ἐπισήμανσιν τούτων καὶ τὴν ἄμεσον ἐπέμβασιν τοῦ ἰατροῦ. Παρηκολουθήσατε, τέλος, πόσον λεπτὴ εἶναι ἡ ὄλη ἐργασία τῆς νοσηλείας καὶ περιποιήσεως ἐνὸς προώρου, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων μία ἀδεξία κίνησις τῆς ἀδελφῆς, μία στιγμιαία ἀφαιρέσις τῆς εἰ-

να δυνατὸν νὰ θέσουν τέρμα εἰς τὴν ἀδύνατον αὐτὴν ὑπαρξίν. Δι' ὅλα αὐτά, ἐτοσίσαμεν καὶ ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι βαθὺ συναισθημα εὐθύνης πρέπει νὰ παρακολουθῆ τὴν μαῖαν κατὰ τὴν νοσηλείαν καὶ ἐν γένει περιποιήσιν τοῦ προώρου, ἐκπηγάζον ἀπὸ τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸς ζυγίζη 900 γραμμάρια. Τοῦτο δὲν εἶναι λόγος μειώσεως τοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τὸν λιλιπούτειον ἀσθενῆ μας, τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ κρέμεται ἀπὸ τὰς χεῖρας μας, ἀλλ' ἐπιτάσεως τούτου, εἰς τὸν ἀνώτατον δυνατὸν βαθμὸν. Ἡ γυναικεία ἰδιοσυγκρασία, φύσει εὐαίσθητος πρὸς τ' ἀδύνατα πλάσματα, φυσικὸν καὶ εὐλογον εἶναι νὰ καθίσταται ἔτι εὐαίσθητοτέρα πρὸς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἡ μοῖρα ἐμπιστεύεται εἰς αὐτὴν. Ποσῶς δὲ δὲν ἀμφιβάλλομεν διὰ τὴν Ἑλληνίδα μαῖαν καὶ ἀδελφὴν, ὅτι θὰ φανῆ ἀξία τῆς ἀποστολῆς τῆς, ἀρκεῖ μαζί με τὴν ἐμπειρίαν καὶ τὰς γνώσεις τῆς ν' ἀντλήσῃ ἀπὸ τὸν πλούσιον ψυχικὸν κόσμον τῆς καὶ αἰσθήματα ἀνάλογα πρὸς τὰ αἰσθήματα τῆς μάνας πρὸς τὸ παιδί.

Τί φρονεῖτε γιὰ τὴν Μπριζίτ Μπαρντό;